

**การบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7
ในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1**
**EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION ACCORDING TO SAPPUISADHAMMA
PRINCIPLES 7 IN THE EDUCATION QUALITY DEVELOPMENT NETWORK NO. 8
UNDER THE RATCHABURI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1**

อัมรินทร์ เล้งคำ¹ บุญธิดา เทวพิทักษ์²

Received : October 19, 2025

Revised : November 2, 2025

Accepted : December 19, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาใน เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 กลุ่มประชากร 291 คน ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 ได้จากการประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครชี และมอร์แกน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 169 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละหลัก พบว่า หลักที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักอหิงสา การรู้ตน รองลงมา คือ หลักกาลัญญตา การรู้จักเวลา และต่ำสุด คือ หลักปริสัญญตา การรู้ชุมชน

2. แนวทางการพัฒนา 1) ผู้บริหารสามารถปฏิบัติหน้าที่โดยมีหลักเกณฑ์ในการทำงาน 2) ผู้บริหารมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน 3) ผู้บริหารปฏิบัติตนแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำได้เหมาะสม 4) ผู้บริหารมีความเข้าใจต่อองค์ประกอบหรือปัจจัยของงานที่เกี่ยวข้อง 5) ผู้บริหารสามารถจัดการเวลาในการดำเนินงานได้อย่างคุ้มค่า 6) ผู้บริหารสามารถจัดการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์สังคมได้อย่างเหมาะสม 7) ผู้บริหารมีวิธีสัมพันธ์ไมตรีด้วย วาจา ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้สุภาพเหมาะสม

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา, หลักสัปปุริสธรรม 7

¹ นักศึกษานิเทศศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

This research aimed to study 1) the administration of educational institutions according to the principles of the 7 Sappurisdhamma of school administrators in the Educational Quality Development Network 8 under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Ratchaburi and 2) the development guidelines for educational institution administration according to the principles of the 7 Sappurisdhamma of school administrators in the Educational Quality Development Network 8 under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Ratchaburi. The population group was 291 teachers and educational personnel in the Educational Quality Development Network 8 under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Ratchaburi. The sample size was estimated using the Krejcie and Morgan table (Krejcie, R. V., & Morgan, D. W., 1970, p.607-610). The sample size was 169 people. The research instruments were questionnaires and structured interviews with 6 qualified persons. The statistics used for data analysis were frequency, mean, standard deviation, and content analysis.

The research findings revealed that:

1. The administration of educational institutions according to the principles of the 7 Sappurisdhamma in the Educational Quality Development Network 8, Office of the Primary Educational Service Area 1, Ratchaburi Province, with an overall average score at a high level. When considering each principle, it was found that the principle with the highest average score was the principle of self-awareness, followed by the principle of time-awareness, and the principle of parisanyuta, knowing the community.

2. Development guidelines, there are the following guidelines: 1) Executives can perform their duties with work principles. 2) Executives have clear guidelines for their subordinates to achieve their goals. 3) Executives demonstrate appropriate leadership. 4) Executives understand the components or factors of the work involved. 5) Executives can manage their work time efficiently. 6) Executives can appropriately cope with changes in social situations. 7) Executives have polite and appropriate verbal communication with subordinates.

Keywords: Educational Administration, Seven Principles of Good People

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษา ภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษิตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าว มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำ แผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ตามวรรคสองหรือให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามวรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาและเพื่อเสริมสร้าง และพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู (รัฐธรรมนูญ เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก น. 14-15 วันที่ 6 เมษายน 2560) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มี ผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ในแผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 4 ในด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายคือการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย เช่น มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย สนองตอบความต้องการ ของผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และสถานศึกษาทุกแห่งมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและมีคุณภาพ เป็นต้น ทั้งนี้แนวทางการพัฒนา คือ เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย พัฒนาฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการจัดทำฐานข้อมูลรายบุคคลทุกช่วงวัย ทั้งด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศ แรงงานและการศึกษา มาตรา 31 กระทรวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 136 ตอนที่ 57 ก น. 49-50 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2562)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 37 ได้กำหนดให้มีการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาโดยคำนึงถึงระดับของการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวนสถานศึกษาจำนวนประชากรวัฒนธรรมและความเหมาะสมด้านอื่นๆด้วยเว้นแต่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของสภาการศึกษา มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งเป็นเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรณีที่สถานศึกษาได้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทางระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 39 ว่าด้วยสถานศึกษาและส่วนราชการตามมาตรา 34 (2) มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้นๆโดยให้มีผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและมีอำนาจหน้าที่ดังนี้ 1) บริหารกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับของทางราชการและของสถานศึกษาหรือส่วนราชการรวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ 2) ประสานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลกับบุคลากรการเงินการพัสดุสถานที่และทรัพย์สินอื่น ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับของราชการ 3) เป็นผู้แทนของสถานศึกษาหรือส่วนราชการในกิจการทั่วไปรวมทั้งการจัดทำนิติกรรมสัญญาในราชการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษาหรือส่วนราชการได้รับตามที่ได้รับมอบหมาย 4) จะทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา 5) อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติประกาศนียบัตรแบบวุฒิบัตรของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด 6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการปลัดเลขาธิการสภาการศึกษาเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวมทั้งงานอื่นๆที่กระทรวงมอบหมาย (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553)

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2567-2568 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2566) ตามที่คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีความสอดคล้องกับหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ และหมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ พุทธศักราช 2561 – 2580 คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 11 – 12 กันยายน พุทธศักราช 2566 นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล จะดำเนินนโยบายปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด ส่งเสริมการอ่าน เพื่อสร้างอนาคต สร้างรายได้ กระจายอำนาจการศึกษาให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้ อย่างทั่วถึง มีอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย และใช้ระบบเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่ จัดทำหลักสูตร และให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับความรู้ความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนา ทั้งในด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) และการวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) เพื่อต่อยอดให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยไม่ละเลยการศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศและการปลูกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ เพื่อให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของโลกสมัยใหม่อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรมให้ความสำคัญต่อความมีคุณภาพของครูทั้งประเทศ รวมไปถึงครูแนะแนว เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับคำแนะนำด้านเนื้อหาของวิชาการและการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกเรียนและประกอบอาชีพ รวมไปถึงการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพใจของนักเรียนทุกคนส่งเสริมการสร้างรายได้ให้แก่นักเรียน นักศึกษา ทั้งสายวิชาการ และสายอาชีพให้มีรายได้จากวิชาที่เรียน โอกาสฝึกงานระหว่างเรียน เพื่อสร้างบุคลากรที่มีทักษะและความสามารถตรงต่อความต้องการของการจ้างงาน และที่สำคัญที่สุดรัฐบาลจะดำเนินการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่เป็นรากฐานสำคัญของความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ต่อมาเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2566 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประชุมมอบนโยบายการศึกษาให้แก่ทุกหน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ

บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2568 โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค คุณภาพและสมรรถนะที่สำคัญจำเป็น ตามบริบทของประเทศและสังคมโลก โดยเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน ดังที่กล่าวไว้ว่า “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกหน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย ดังนี้ 1.ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยพัฒนาวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาหลักเกณฑ์วิธีการแต่งตั้ง โอน ย้ายของครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในภูมิภูลานา ที่ตรงกับความสามารถของตนเอง เน้นพิจารณาด้วยความโปร่งใส และไม่มีการทุจริตคอร์รัปชันแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรมและจัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการให้เพียงพอและเหมาะสม 2.ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาจัดให้มีโรงเรียนคุณภาพ 1 โรงเรียน ต่อ 1 อำเภอพัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรมการจัดทำระบบวัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพการจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่ายผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียนจบแล้วมีงานทำ (Learn To earn)

จากการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นโลกของเทคโนโลยีและนวัตกรรม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มนุษย์จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจตามไปด้วยอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ สถานศึกษาจึงต้องมีความตื่นตัวและปรับเปลี่ยนการจัดการบริหารเพื่อเตรียมความพร้อมให้โรงเรียนมีการจัดการบริหารที่ดีส่งผลให้ครูและบุคลากร รวมถึงผู้เรียนมีคุณภาพและเหมาะสมกับสังคมในศตวรรษที่ 21 ต้องมีการส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีพฤติกรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชนและสังคม การบริหารสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัย ทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบที่จะบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายจึงจำเป็นต้องสร้างคุณธรรมพื้นฐานที่ดีให้กับบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเป็นส่วนสำคัญในการที่จะพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั้งตัวบุคคลและสถานศึกษาต่อไปได้ในยุคปัจจุบัน เนื่องจากสถานศึกษาเป็นสถานที่อบรมบ่มเพาะเยาวชนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ นอกจากความรู้เรื่องวิชาการแล้ว ยังรวมถึงทักษะ ทศนคติ ความเข้าใจต่อการแสดงออกที่เหมาะสมในการอยู่ร่วมกันภายในสังคม สถานศึกษาจึงเปรียบเสมือนสถานที่จำลองสังคมขนาดเล็กให้แก่เด็กได้เรียนรู้และปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมภายนอกบริเวณบ้านและครอบครัวของตนเอง ช่วยหล่อหลอมให้เด็ก และเยาวชนได้เรียนรู้หน้าที่ บทบาทในสังคมของตนเองอย่างเหมาะสมและสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับธรรมเนียมของสังคมที่ตนอาศัยอยู่อีกด้วย

เครือข่ายพัฒนาคุณภาพที่ 8 เป็นกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 สถานศึกษามีการจัดการศึกษาทั้งรูปแบบประถมศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และรูปแบบขยายโอกาสจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับ ชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนั้นการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการศึกษาโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ มีการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลโดยอาศัยหลักการบริหารต่าง ๆ ตามสภาพการณ์ของสถานศึกษา โดยยึดหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาส่งผลให้ครูในสถานศึกษามีการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลต่อไปที่เป็นเป้าหมายสำคัญของ

การบริหารการศึกษาที่ยั่งยืน

ปัญหาการวิจัย จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารเกี่ยวกับการใช้หลักสัปปุริสธรรมพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพในด้านการวางนโยบายกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อบริหารจัดการหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและการบริหารจะประสบความสำเร็จได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยทักษะความรู้ความสามารถ และความเป็นผู้นำ ตลอดจนการมีคุณธรรมและจริยธรรมถือเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งในการบริหารที่ดี ธีระศักดิ์ บึงมุ่ม และพรพิพัฒน์เพิ่มผล (2560 ,น. 49 – 60) เนื่องจากการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นหนึ่งในข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน ผู้บริหารไม่อาจให้ความสำคัญกับเป้าหมายขององค์กรเพียงอย่างเดียว จึงมีการปรับเปลี่ยนการทำงานให้เป็นทีมมากยิ่งขึ้นการอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ การมีพฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรม การดูแลเอาใจใส่เพื่อนร่วมงานและการมุ่งพัฒนาสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีประสิทธิภาพการทำงานที่สูงขึ้น ซึ่งหลักธรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับการครองตน ครองคน ครองงาน ที่ผู้บริหารสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ คือ หลักสัปปุริสธรรม ซึ่งเป็นธรรมของผู้นำธรรมของคณติ โดยยึดเอาหลักสัปปุริสธรรม 7 เป็นหลัก ในการดำเนินชีวิต บุคคลที่ยึดเอาหลักสัปปุริสธรรมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตหรือ การปฏิบัติงาน ย่อมประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย เพราะเมื่อบุคคลรู้หลักการ รู้ความมุ่งหมาย ในการดาเนินการต่าง ๆ อีกทั้งรู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักเวลา รู้จักชุมชน รู้จักบุคคล รู้จักหน้าที่ ของตน รู้จักกาลเทศะ มีเหตุมีผลในการทำงาน โดยเฉพาะผู้ที่เป็นผู้นำจะสามารถบริหารงาน ได้อย่างราบรื่น สุภาพร นามนครชิต (2559 , น.19– 20) สอดคล้องกับ พระมหาสมบุญ สุธมโม (2557,น.176)ได้กล่าวถึงคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า คุณธรรมจริยธรรมจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันที่มีผู้คนในสังคมจำนวนมากมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชนในรูปแบบต่างๆจะทำให้คุณธรรมจริยธรรมของประชาชนเป็นไปอย่างยั่งยืนโดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป้าหมายการศึกษาไว้ว่าการจัดการศึกษาจะต้องเป็นไปเพื่อคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทางร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้คู่คุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมนั้นก็คือ การยึดหลักสัปปุริสธรรม 7 ได้แก่ 1) ัธมมัญญูตา 2) อตถัญญูตา 3) อตตัญญูตา 4) มัตตัญญูตา 5) กาลัญญูตา 6) ปริสสญญูตา 7) ปุคคลปโรปัญญูตา ซึ่งเป็นหลักจริยธรรมสำคัญของผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้อำนาจในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนถือเป็นส่วนสำคัญในการบริหารสถานศึกษานั้น ผู้วิจัยต้องการทราบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนำหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมโดยยึดหลักสัปปุริสธรรม 7 มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 แต่ละด้านมากน้อยเพียงใด และครูผู้สอนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 20 โรงเรียน มีทัศนคติต่อผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมอย่างไรในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายได้

สรุปด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษา เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ซึ่งหลักจริยธรรมเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้นำได้แก่ 1) ัธมมัญญูตา 2) อตถัญญูตา 3) อตตัญญูตา 4) มัตตัญญูตา 5) กาลัญญูตา 6) ปริสสญญูตา 7) ปุคคลปโรปัญญูตา เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 มาบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารซึ่งผู้วิจัยเล็งเห็นว่าการใช้อำนาจในการบริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารซึ่งจะสามารถพัฒนาการบริหารด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและผู้เรียนสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูในกลุ่มพัฒนาการศึกษาที่ 8 อำเภอสมเด็จ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 291 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในกลุ่มพัฒนาการศึกษาที่ 8 อำเภอสมเด็จ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 169 คน จากประชากร 291 คน การประมาณของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและเมอร์แกน (Robert V. Krejcie, and Daryle W. Morgan. 1970 pp. 608) จากนั้นใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยจำแนกออกเป็น 20 โรงเรียน และเทียบสัดส่วน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

2.2 หลักจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาคือ หลักสัปปุริสธรรม 7 ซึ่งเป็นหลักจริยธรรมเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้นำ ประกอบด้วย 1) อัมมัญญตา 2) อิตถัญญตา 3) อิตตัญญตา 4) มัตตัญญตา 5) กาลัญญตา 6) ปริสสัญญตา 7) ปุคคัลโปปปัญญตา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

เครื่องมือฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaires) มี 2 ตอน ดังนี้

เครื่องมือฉบับที่ 1 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของครูและบุคลากรสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert)

ระดับ 5.00 เท่ากับการบริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5

ระดับ 4.00 เท่ากับการบริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4

ระดับ 3.00 เท่ากับการบริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3

ระดับ 2.00 เท่ากับการบริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2

ระดับ 1.00 เท่ากับการบริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1

เครื่องมือฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาในทัศนะของครู ในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ขั้นตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับชื่อ เพศ อายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์การทำงาน

ขั้นตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาสร้างเป็นเครื่องมือโดยการปรึกษาและรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

2. เสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่มีความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับประชากร ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (reliability) ของ แบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Lee J:161 Cronbach.1978) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .976

5. นำประเด็นคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านของแบบสอบถาม มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีรวบรวมข้อมูลจากครูและบุคลากรในสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบุคลากรที่เป็นประชากร

2) การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและติดตามแบบสอบถาม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้รูปแบบการตอบแบบสอบถาม

3) ผู้วิจัยขอหนังสือหนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ข้อมูลสัมภาษณ์งานวิจัยจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์งานวิจัย

4) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลการตอบแบบสอบถามมาจัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและนำเสนอในรูปของตารางและความเรียง โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

แบบสอบถามฉบับที่ 1

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การปฏิบัติตามหลักสัปปุริสธรรม 7 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (John W. Best.1970, p.190) ดังนี้

4.50-5.00 แสดงว่า การปฏิบัติตามหลักสัปปุริสธรรม 7 อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 แสดงว่า การปฏิบัติตามหลักสัปปุริสธรรม 7 อยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 แสดงว่า การปฏิบัติตามหลักสัปปุริสธรรม 7 อยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 แสดงว่า การปฏิบัติตามหลักสัปปุริสธรรม 7 อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 แสดงว่า การปฏิบัติตามหลักสัปปุริสธรรม 7 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามฉบับที่ 2

การวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษาระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาของครูในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความถี่ (Frequency)
2. ร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
5. การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ในแต่ละหลักโดยภาพรวม

(n=169)

ที่	บริหารสถานศึกษาตามหลัก สัปปุริสธรรม 7	($\bar{X}$)	(S.D.)	ลำดับ	แปลความหมาย
1.	หลักธัมมัญญตา การรู้หลักการ	4.24	0.83	5	มาก
2.	หลักอรรถัญญตา การรู้จุดหมาย	4.25	0.95	4	มาก
3.	หลักอัตตัญญตา การรู้ตน	4.35	0.70	1	มาก
4.	หลักมัตตัญญตา การรู้ประมาณ	3.96	1.00	6	มาก
5.	หลักกาลัญญตา การรู้จักเวลา	4.34	0.74	2	มาก
6.	หลักปริสัญญตา การรู้ชุมชน	3.94	0.90	7	มาก
7.	หลักปุคคลัญตา การรู้บุคคล	4.26	0.75	3	มาก
รวม		4.19	0.82	-	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาในแต่ละหลัก พบว่า หลักที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักที่ 3 หลักอรรถัญญตา การรู้ตน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.70) รองลงมา คือ หลักกาลัญญตา การรู้จักเวลา ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.74) และต่ำสุด คือ หลักปริสัญญตา การรู้ชุมชน ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.90) สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเมื่อพิจารณาแล้ว พบว่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นสอดคล้องไปในทางเดียวกัน

ตารางที่ 2 สรุปประเด็นแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อ	แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าน้ำหนัก
		1	2	3	
1.	ผู้บริหารสามารถปฏิบัติหน้าที่โดยมีหลักเกณฑ์ในการทำงาน	✓	✓	✓	3
2.	ผู้บริหารมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	3
3.	ผู้บริหารปฏิบัติตนแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำได้เหมาะสม	✓	✓	✓	3
4.	ผู้บริหารมีความเข้าใจต่อองค์ประกอบหรือปัจจัยของงานที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	✓	3
5.	ผู้บริหารสามารถจัดการเวลาในการดำเนินงานได้อย่างคุ้มค่า	✓	✓	✓	3
6.	ผู้บริหารสามารถจัดการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์สังคมได้อย่างเหมาะสม	✓	✓	✓	3
7.	ผู้บริหารมีวิธีสัมพันธ์ไมตรีด้วย วาจา ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้สุภาพเหมาะสม	✓	✓	✓	3

จากตารางที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีดังนี้ 1) ผู้บริหารสามารถปฏิบัติหน้าที่โดยมีหลักเกณฑ์ในการทำงาน 2) ผู้บริหารมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน 3) ผู้บริหารปฏิบัติตนแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำได้เหมาะสม 4) ผู้บริหารมีความเข้าใจต่อองค์ประกอบหรือปัจจัยของงานที่เกี่ยวข้อง 5) ผู้บริหารสามารถจัดการเวลาในการดำเนินงานได้อย่างคุ้มค่า 6) ผู้บริหารสามารถจัดการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์สังคมได้อย่างเหมาะสม 7) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์มิติด้วยวาจาต่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้สุภาพเหมาะสม

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละหลัก พบว่า หลักที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักอัตตัญญตา การรู้ตน รองลงมา คือ หลักกาลัญญตา การรู้จักเวลา และต่ำสุด คือ หลักปริสัญญตา การรู้ชุมชน

2. แนวทางการพัฒนา ที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกัน จำนวน 3 คน เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีแนวทางดังต่อไปนี้ 1) ผู้บริหารสามารถปฏิบัติหน้าที่โดยมีหลักเกณฑ์ในการทำงาน 2) ผู้บริหารมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน 3) ผู้บริหารปฏิบัติตนแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำได้เหมาะสม 4) ผู้บริหารมีความเข้าใจต่อองค์ประกอบหรือปัจจัยของงานที่เกี่ยวข้อง 5) ผู้บริหารสามารถจัดการเวลาในการดำเนินงานได้อย่างคุ้มค่า 6) ผู้บริหารสามารถจัดการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์สังคมได้อย่างเหมาะสม 7) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์มิติด้วยวาจาต่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้สุภาพเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล การบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษายึดการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 มาใช้ในการบริหารงานในแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหารมีหลักการในการบริหารงานสามารถปฏิบัติตามหน้าที่โดยมีหลักเกณฑ์ในการทำงานมีขอบเขตในการดำเนินงาน ผู้บริหารมีการวางแผนลำดับขั้นตอนการดำเนินงานสามารถบริหารจัดการเวลาในการดำเนินงานได้อย่างคุ้มค่า สามารถเข้าถึงบริบทของชุมชนหรือสังคมโดยรอบสถานศึกษาเข้าใจปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาและชุมชนได้เป็นอย่างดี ยึดมั่นในหลักการสามารถสร้างสัมพันธ์ที่ต่อชุมชนมีหลักการดำเนินงานบริหารจัดการภายในสถานศึกษาโดยกำหนดจุดมุ่งหมายในการบริหารงานแต่ละด้านอย่างชัดเจน มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าถึงบุคลากรที่ร่วมงานได้อย่างเข้าใจ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์มิติด้วย วาจา ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้สุภาพ มีการจัดการบริหารบุคลากรได้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่และความสามารถที่เหมาะสมกับงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเอาใจใส่ต่อการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จอยู่เสมอซึ่งแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำได้เหมาะสม สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ สุวิชัย อินทกุล (2564, น.198) ได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักสัปปุริสธรรม 7 กับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ว่า หลักสัปปุริสธรรม 7 ข้างต้น สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการเกี่ยวข้องกับคนและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรมที่มีคุณค่า พบได้ในสังคมมนุษย์หรือปัจจัยแห่งสังคมในกระบวนการอาศัยซึ่งกันและกัน ด้วยการพิจารณาจากเหตุและผล รู้จักโลก รู้จักธรรมชาติ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ อันนำไปสู่สังคมที่มีความหวัง (Hope) สังคมที่เปี่ยมสุข (Happiness) สังคมที่มีความสมานฉันท์ (Harmony) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา บันลือ (2559, น.143) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสัปปุริสธรรมของผู้บริหารกับอัจฉริยภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 พบว่า สัปปุริสธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ อัตตัญญูตา รู้ตน ธัมมัญญูตา รู้หลักและรู้จักเหตุและบุคคลัญญูตา รู้บุคคล มีความสำคัญต่อการบริหารเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ พระปลัดอภิสิทธิ์ อธิปญโญ (เลกภิญโญ), (2560, น.126) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดและพัฒนานโยบายด้านการบริหารตามหลักอัฐัญญูตา และด้านการบริหารตามหลักอัฐัญญูตา ให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอันจะนำไปสู่การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาที่ยั่งยืนต่อไป

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเข้ากับหลักสัปปุริสธรรม 7 ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารสามารถปฏิบัติหน้าที่โดยมีหลักเกณฑ์ในการทำงาน 2) ผู้บริหารมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน 3) ผู้บริหารปฏิบัติตนแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำได้เหมาะสม 4) ผู้บริหารมีความเข้าใจต่อองค์ประกอบหรือปัจจัยของงานที่เกี่ยวข้อง 5) ผู้บริหารสามารถจัดการเวลาในการดำเนินงานได้อย่างคุ้มค่า 6) ผู้บริหารสามารถจัดการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์สังคมได้อย่างเหมาะสม 7) ผู้บริหารมีวิธีสัมพันธ์มิตรด้วย วาจา ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้สุภาพเหมาะสม โดยผู้บริหารจะต้องมีการพัฒนาตนเองในแต่ละด้านโดยเริ่มจากการ วิเคราะห์และรับรู้ด้วยตนเองเพื่อนำมาสู่การสร้างวินัยในตนเองเพื่อให้การบริหารงานในแต่ละด้านภายในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนเป็นการสร้างวัฒนธรรมที่ดีภายในองค์กรต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ พระคำแสน ปภสสุโร ธิติวุฒิ หมั่นมี (2561, น.69) ได้วิจัยเกี่ยวกับเรื่อง สัปปุริสธรรมทฤษฎีการบริหารตนเอง สรุปได้ว่า หลักสัปปุริสธรรม 7 เป็นธรรมของมนุษย์ที่นำมาพัฒนาตนเองและผู้อื่นเป็นหลักธรรมที่สร้างความยั่งยืน การไม่เบียดเบียน การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความเมตตาต่อกัน และเท่ากันโลกปัจจุบัน รู้จักประมาณ ความพอดีควรปลูกฝัง เพราะเป็นหลักธรรมของการประพฤติตนเป็นคนดีเป็นคุณสมบัติที่ดีของผู้นำในความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานที่ไปด้วยกันนั้น ที่บุคคลที่เป็นผู้บริหารจะต้องมีธรรมะ หรือคุณสมบัติในตัวของผู้ผู้นำ โดยเป็นหลักธรรมสำคัญมากที่มุ่งพัฒนาตนและบุคคลในหน่วยงาน หรือองค์กรต่างๆ สามารถนำไปแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อทำให้การทำงานรวมกับผู้อื่นประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้เป็นคนตระหนักในการพัฒนาตนอย่างมีเหตุผลรู้จักประมาณการวางตัวพอเหมาะพอดี ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและมีความเป็นตัวของตัวเอง สอดคล้องกับวิจัยของ สุรพงษ์ มาลาม (2566, น.166) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ความเชี่ยวชาญในเรื่องเทคนิคหรือวิชาการที่รับผิดชอบ การมีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น การตัดสินใจที่ดี ความสนใจเอาใจ

ใส่ ความคิดสร้างสรรค์ การมีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง และความเชื่อมั่นในตนเอง ตามลำดับหลักการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า มีคุณลักษณะทั้งหมด 47 ประการ โดยมีแนวทาง คือ การวิเคราะห์ตนเอง รู้จักผลที่เกิดมาจากเหตุ แนวทางการดำเนินชีวิต การรู้จักประมาณตน รู้จักเวลา รู้จักชุมชนสังคม การรู้จักบุคคล รู้ภูมิปัญญาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) การสร้างการรับรู้ด้วยตนเองการรับรู้หรือการรู้จัก (Awareness) เป็นการหยั่งลึกหรือการเข้าใจข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 2) การสร้างวินัยให้ตนเองสร้างวินัยให้ตนเอง (Self-Discipline) เป็นการปฏิบัติตนด้วยการควบคุมตนเอง 3) การพัฒนาตนเองด้วยการศึกษา ประสบการณ์ และการให้การแนะนำจากผู้ที่มีอาวุโสกว่า สอดคล้องกับวิจัยของ พระมหาภาณุวัฒน์ แสนคำ (2558,น.145) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การบริหารตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง” ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง 7 ด้าน ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ ด้านอัตตัตถตา: ความเป็นผู้รู้จักตน รองลงมา คือ ด้านปริสัญญตา: ความเป็นผู้รู้จักชุมชนและสังคม และด้านธัมมัตถตา: ความเป็นผู้รู้จักเหตุตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่น คือ ด้านมัตตัตถตา: ความเป็นผู้รู้จักประมาณ สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการบริหาร ได้แก่ ผู้บริหาร ควรประมาณขีดความสามารถขององค์กรให้ได้ว่าศักยภาพของบุคลากรในองค์กรมีกำลังแค่ไหน ในการจะทำกิจกรรมหรือโครงการสักอย่างหนึ่งผู้บริหารควรรู้จักประมาณตนควรจะนำ งบประมาณที่ส่วนกลางจัดสรรให้ไปใช้อย่างเหมาะสมผู้บริหารควรพิจารณาให้รู้จักประมาณในความเพียงพอขององค์กร การบริหารงบประมาณ หรือการขยายกิจการ และผู้บริหารไม่ควรใช้งบประมาณผิดวัตถุประสงค์เป็นไปตามแผนการใช้งบประมาณครบทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำหลักสัปปุริสธรรม 7 มาใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาโดยเฉพาะหลักปริสัญญตา คือ หลักการรู้ชุมชน จัดให้มีการอบรมส่งเสริมการให้ความรู้ ในชุมชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงต่อสถานการณ์สังคมให้เหมาะสมเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชน เช่น การจัดโครงการอบรมส่งเสริมความรู้จากสื่อออนไลน์ ให้กับผู้ปกครองและนักเรียนในชุมชน

1.2 จากการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาใน เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวทางการพัฒนามาเป็นแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาภาวะการเป็นผู้นำที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ดังการปฏิบัติต่อไปนี้ 1) ผู้บริหารสามารถปฏิบัติหน้าที่โดยมีหลักเกณฑ์ในการทำงาน 2) ผู้บริหารมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน 3) ผู้บริหารปฏิบัติตนแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำได้เหมาะสม 4) ผู้บริหารมีความเข้าใจต่อองค์ประกอบหรือปัจจัยของงานที่เกี่ยวข้อง 5) ผู้บริหารสามารถจัดการเวลาในการดำเนินงานได้อย่างคุ้มค่า 6) ผู้บริหารสามารถจัดการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์สังคมได้อย่างเหมาะสม 7) ผู้บริหารมีวิธีสัมพันธ์มิตรด้วย วาจา ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้สุภาพเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 จากการสังเคราะห์ข้อมูลการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาใน

เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ควรจัดทำวิจัยเพื่อศึกษาเรื่องการประยุกต์หลักสัปปุริสธรรม 7 กับการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการตนเองในการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ต่อไป

รายการอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ:กระทรวงฯ.

ธีระศักดิ์ บึงมูม และพรพิพัฒน์ เพิ่มผล. (2560). การพัฒนาบุคลากรตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4.วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัย
กรุงเทพธนบุรี.

สุภาพร นามกรจิต. (2559). ภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหาร. Journal of Roi Kaensarn
Academi ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2559.

พระมหาสมบุญ สุธมโม.(2557).คุณธรรมจริยธรรมกับผู้บริหารสถานศึกษา. (สารนิพนธ์). มหาวิทยาลัยมหาจุ
ฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สุวิชัย อินทกุล. (2564). สัปปุริสธรรม 7 กับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21 .สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์
อุทัยธานี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

อังคณา บรรลือ. (2559). สัปปุริสธรรมของผู้บริหารกับอัจฉริยภาพของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8. (วิทยานิพนธ์) มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พระปลัดอภิสิทธิ์ ธีรปัญญา (เล็กภิญโญ).(2561). การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารและบุคลากรทางการ
ศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม. แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่น.พุทธ
ศาสนมหาบัณฑิต(การบริหารจัดการคณะสงฆ์).

พระคำแสน ปกสุโร,ธิตวุฒิ หมั่นมี. (2561).สัปปุริสธรรมทฤษฎีการบริหารตนเอง. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย.

สุรพงษ์ มาลาม. (2566). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารโรงเรียนขนาด
เล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย.

พระมหาภาณุวัฒน์ แสนคำ.(2558). การบริหารตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติ
ธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง.บัณฑิตวิทยาลัย . มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

Best, J. W., & Kahn, J. V. (1997). *Research in Education* (7th ed., p. 190). Boston, MA:
Allyn and Bacon.

Cronbach, L. J. (1978). *Essentials of Psychological Testing* (3rd ed., p. 161). New York:
Harper & Row.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*.
Educational and Psychological Measurement, 30 (3), 607–610.

Likert, S. (1961). *New patterns of management*. New York: McGraw-Hill.Publisher.